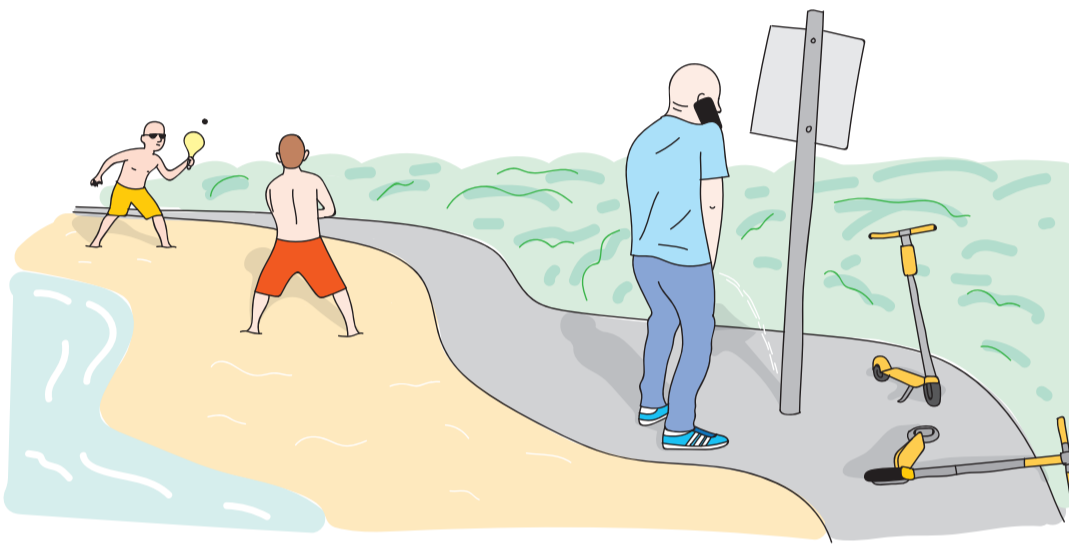

המסביר לצרכן

מ"שיתוף אשפה" ועד "להשתין מהמקפצה": עם שיווק נכון אפשר לשנות את דעתו של כל אדם שלא מת עלינו

איור: טל לזר

חברת כתר הישראלית ולהדגיש את יתרונות הכיסא שלה – שהוא קליל, אווירודינמי ומתעופף בקלות. יתרה מכך: כמו שבמזרח הרחוק צמחו ענפי ספורט מסורתיים דוגמת סומו, קראטה, ג'וג'יטסו או טאקוונדו – לנו יש את הכתרנדו, אמינות לחימה עתיקה שהישראלים מתרגלים בכל מקום, מחופי רחצה ועד לובי של מלונות. אם רק נדע לשווק אותו נכון, הענף עוד יגיע לאולימפיאדה.

התייר המבקר בארץ עלול לראות בעין ביי קורתית גם את הנוהג המקומי להאכיל חיות בספארי ולטעון שהוא מסכן את החיות. חשוב להבהיר לו שהישראלי מתייחס לבעלי החיים כשווי ערך לבני אדם, כך שאם הוא נותן לילד שלו במבה, הוא חש מחויב להעניק אותה גם לג'רף. כדי שהשימפנזה בכלוב לא ייעלב ויחשוב שמעניקים לו שאריות, הישראלי לא מסתפק בהאכלתו בחתיכות ביסלי בודדות, אלא זורק לו את כל השקית.

משחק המטקות הוא בהחלט ספורט ישראלי ייחודי, אבל הרעש שהוא גורם עשוי להפריע למי שמנסה להירגע על החוף. לפני שהתייר יתעצבן וישאל את עצמו למה הוא לא נסע לחוף בסציליה, שבו הכדורים היחידים הם של מוצרלה, חשוב להסביר לו שציליל דפיקות הכדור נועד לתת קצב למתעמלים על החוף ומשרר מסר של אהבה לסונאר של הדולפינים, שמתגעגעים לדולפינריום של תל אביב, ומוזמן אותם לחזור לחופים שלנו. פה ושם מדווחים לנו על תקיפות אלימות של צוותים רפואיים בבתי החולים. כאן חשוב להבהיר לתייר המודאג שבניגוד לאלימות במקומות אחרים, החוליגנים שלנו הם מתחשבים ומקפידים לפרוק את הזעם שלהם במקום שבו הניגעים יוכלו לקבל את הטיפול הרפואי ואת האשפוז המהירים ביותר, תוך שהם חוסכים למערכת את השימוש באמבולנס. אם באמבולנסים עסקינו, יש מי שעלול להתלונן על העו"בדה שהנהג הישראלי נוטה לנצל הגעה של אמבולנס כדי להצימד אליו ולהיגות מהעובדה שהוא "מפנה לו את הדרך". אולם זוהי רק דרך אחת להסתכל על התופעה. למיטב הבנתי, חלק מהאנשים שנוהרים אחרי האמבולנס עושים זאת כדי לעודד את הפצוע שנמצא בתוכו ולהעביר אליו מסר מחזק וישראלי, בסגנון "אחי, אם חלילה תזדקק לסיוע כלשהו, אני כאן מאחוריך".

yaair@israelhayom.co.il

אנו חולקים את הדברים שלא השתמשנו בהם, משקית ניילון ועד קופסת שימורי תירס חצי מלאה, עם המטיילים שיבואו אחרינו, עם בעלי החיים שנמצאים שם, שעשויים למצוא בהם אוכל מזין, ועם הטבע כולו.

גם הקבלנים שמשאירים פסולת בנייה בשטחים פתוחים רוצים בסך הכל לפרגן ולעזור לקבלנים אחרים, שבקרוב בטח יבנו גם הם בסביבה וישמחו לבנות עם חומרים יד שניה. מנהג מקומי נוסף שעלול להתפרש באופן שלילי אצל מי שאינו בקיא בהווי המקומי הוא חריטה של שמות מבקרים על עתיקות באתרי מורשת. חשוב להסביר לתיירים שבניגוד לתפיסה המוטעית כאילו מדובר בוונדליזם, חריטת האותיות נובעת מהמסורת העתיקה שלנו, בהיותנו עם הספר שמאמין קודם כל במילה הכתובה ובשפת הקודש. כל חריטה מקדשת את האתר ההיסטורי, בעיקר אם כותבים ביטויים מהמקורות, כמו "ברוך ג'מילי" או "דין קפטה חולה על אורטל".

לארוחת הבוקר הישראלית בבתי מלון אין אח ורע בעולם. היא עשירה, מגוונת וכיפית, והשפים מפציצים אותנו בביצים, ירקות, פירות, מעדנים, חביתות, סלטים, טוסטים, לחמים, פנקייקים, בורקס, ג'חנון ועוגות למכירה הישראלית מת על זה ומעמיס על הצלחות הרים של אוכל, שאת רובו הוא משאיר בצ'לות או לוקח איתו להמשך היום – מה שבעיני התייר עלול להיחשב כחזירות מוגזמת וניצול של שיטת הכל כלול. לכן חשוב להסביר לתייר שהעמסת היתר היא דרכו של הישראלי להחמיא למי שטרה ובישל עבורו. מדובר במסר של כבוד לטבחים, בסגנון "למרות שאני כבר מפוץ, האוכל שלך כל כך טעים שאני אקח אותו איתי גם לחדר, לבריכה ולספא".

לגבי המנהג הישראלי להשליך קורקינטים חשמליים באמצע המדרכה או בשיחים, חשוב להבהיר לאורחים שמדובר במיציגים של סטודנטים לאמנות, שמעדיפים ליצור במרחב הציבורי, תוך שילוב בין חומרים כמו מתכת, פלסטיק והיביסקוס. לעיתים רואים בטלוויזיה קטעים מקטטות בין ישראלים, שבהם נעשה שימוש באביזרים כמו כיסאות כתר פלסטיק. חשוב להבהיר שמדובר בפעילות פרסומית, שנועדה לפאר את

לפני כמה שנים חברה שלנו, שעלתה לישראל מארה"ב, שאלה אותי לפרש התופעה המשוונה של ישראלים העומדים בצדי הרכים ומטיילים את מימיהם, ותהתה מה גורם להם להעדיף עץ או אחוריים של תחנת אוטובוס על פני פתרון מקובל ומנוקז יותר, כמו שירותים. "בארה"ב זה מאוד לא מקובל, אפילו נחשב עבירה על החוק", היא אמרה, "אני חושבת שאם עובר שם שוטר בסביבה, הוא גם יכול לתת לך קנס של מאה דולר". ואנחנו נזכרו בג'רי ובג'ורג' עושים את זה בחניון ונתפסים, באחד הפרקים הבלתי נשכחים של "סיינפלד". כדי להגן על התדמית של מדינתנו ניסיתי להסביר שיישראל היא ארץ של המון רתות, ושיש בהחלט מצב שמדובר באנשים שעצרו להתפלל בצד הכביש. הצעתי לה לשים לב שפניהם מופנות לכיוון ירושלים ושהם נעים קלות קדימה ואחורה ואוחזים ספר תפילה, ולא שום דבר אחר בידיהם. אם ניכרת רטיבות בסביבה, מקורה בדמעות שנושרות מעיניהם כתוצאה מההתרגשות של התפילה.

החברה ענתה לי שעם כל הכבוד למנהגים דתיים שונים, היא לא מכירה מצב שבו אנשים מתפללים במשך פחות מדקה עם החנות פתוחה ואז חוזרים לאוטו תוך כדי רכישת המכנסיים. בשלב הזה נכנעתי. הודיתי שכמו האפיקומן בפסח ונרות חנוכה, מדובר במסורת שאנחנו מעבירים מדור לדור ומרצ'ד'ץ' לריצ'ד'ץ'. הורים לילדים נוהגים לעצור בצד הכביש כשהילד לחוץ וחונכים אותו בביצוע המנהג בשולי הדרך, כנאמר: והפשלת לבנך. השחרור שהוא יחוש מסמל את שחרור הארץ, תוך שהוא מקיים את מצוות הרטבת השממה, וגם לומר להי כיר מקרוב את נופי ארצנו, את הצמחים ואת בעלי החיים והציפורים שנמלטים מהמפל המלאכותי שהוא ממטיר עליהם. הסברתי לה שישאלה היא מדינה דלה במים, כך שכל הש"תנה לטובה, והיא תורמת לאקולוגיה ולהעלאת המפלס – אם בהשקיע עצים ואם במילוי נחלים יבשים או בביצוע כיבוי צופי במדורת ל"ג בעומר. הורים ישראלים לא יניאו את ילדיהם מלעשות פיפי גם בבריכה ציבורית, מכיוון שאצלנו חשובה בעיקר הנראות, ולראיה השימוש הנרחב בביטוי "להשתין מהמקפצה". מי שסתם משתין במים מסתובב בתחושה שהוא לא רק בסדר, אלא גם מגיע לו פרס ישראל בקטגוריית אי-השתנה ממקפצות.

ראיתי שבת שיחי דווקא מקבי לת את דבריי בהבנה, וחשבתי שעם הסבר ושיווק נכון, אפשר לשנות את דעתו של כל אדם שלא מת עלינו ועל מנהגינו המופלאים. ישראל סגורה עכשיו לתיירים, זו תקופה קשה לבתי המלון, לצימרים ולמורי הדרך, ולכן צריך להילחם בשיניים על כל מי שמגיע לפה המהיכר ולגרום לו לאמץ תדמית חיובית עלינו. כשירות לקורא שעשוי להיתקל בתייר או בעולה חדש שאינם מבינים את מנהגי המקום ועלולים להחמיץ את היופי שטמון בהם, אני מגיש כאן את רשימת הטענות שעשויות לעלות, וכיצד ניתן להשיב להן.

חשוב להבהיר לתייר המבקר בספארי שהישראלי מתייחס לבעלי החיים כשווי ערך לבני אדם, כך שאם הוא נותן לילד שלו במבה, הוא חש מחויב להעניק אותה גם לג'רף

השארת לכלוך בשמורות טבע, באתרי מורשת ובפארקים היא ללא ספק תופעה ישראלית בעייתית, שפחות מקובלת במערב. לכן חשוב להסביר לתייר שלא מדובר בסתם השארת זבל אלא ב"שיתוף אשפה", פעולה אקולוגית שבה